

«چکیده»

پژوهش حاضر که به منظور «بررسی وضعیت نگهداری تجهیزات پزشکی در بیمارستانهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی اراک در سال ۱۷۶» انجام شده است، پژوهشی توصیفی بوده که وضعیت نگهداری دستگاه‌های پزشکی را در پنج بیمارستان، در نقاط مختلف استان مرکزی، مورد بررسی قرار داده است. ابزار گردآوری داده‌ها شامل دو پرسشنامه، یکی مربوط به وظایف مدیریتی واحد نگهداری و مهندسی پزشکی در بیمارستانها، دیگری مربوط به اطلاعات کلی و عملکرد تجهیزات پزشکی بوده است.

کل جامعه پژوهش ۶۹۱ دستگاه با طول عمر مفید بیشتر از ۵ سال می‌باشد. برای اینکه پژوهش از دقت بیشتری برخوردار باشد، از نمونه‌گیری استفاده نشده است. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات، از روشهای موجود آمار توصیفی بهره گرفته شده است. مختصری از نتایج بدست آمده به شرح زیر بوده است:

برنامه‌ریزی برای انعقاد قراردادهای نگهداری سالیانه تجهیزات پیچیده و گران‌قیمت، برآورد قطعات یدکی و لوازم مصرفی در تمام بیمارستانها، انجام می‌شود. مدیران بیمارستانها سازماندهی و ایجاد واحد مهندسی پزشکی را مفید می‌دانند، هرچند که برای تأسیس این واحد تاکنون اقدامی انجام نداده‌اند. هماهنگی و ارتباطات برای استفاده از تجهیزات پزشکی سایر مراکز درمانی انجام می‌شود. نظارت بر تعمیر و سرویس‌ها وجود دارد ولی کنترل و ارزیابی نمی‌شوند. در هیچکدام از بیمارستانها، کمیته تخصصی خرید و همچنین پرونده‌های تجهیزات پزشکی وجود ندارد.

از کل تجهیزات پزشکی موجود، (۵۳/۷۳٪) فاقد عملکرد مطلوب، (۴۲/۱۹٪) فاقد محل نصب و استقرار مناسب، (۵۷/۷۳٪) فاقد مدارک فنی لازم، (۴۹/۲۲٪) فاقد استاندارد، (۲۱/۷۱٪) فاقد ایمنی لازم برای بیمار و اپراتور، (۵۱/۰۲٪) با عدم انجام آموزش کافی برای

اپراتور، (۶۸/۷۹٪) با عدم انجام آموزش دوره‌ای، (۷۸/۷۳٪) با عدم استفاده از نیروی انسانی ثابت و با تجربه روبرو هستند.

مهمترین مانع در استفاده بهینه از دستگاههای پزشکی عدم آموزش کافی به اپراتور، بیشترین مورد خرابی دستگاهها مربوط به قطعات یدکی، بیشترین فراوانی تجهیزات در بخشهای آزمایشگاه و اتاق عمل و ساخت کشورهای نظیر آلمان، ایران و ژاپن بوده و بیشترین زمان متوسط تعمیر توسط شرکتها پس از اعلام خرابی به مدت یک هفته می‌باشد. وجود (۴/۹٪) دستگاههای نصب نشده و مازاد، زیاده‌خواهی در تجهیزات پزشکی را نشان می‌دهد.

برای برخی از دستگاههای پزشکی، در هنگام خرید، نظریه کارشناسی فنی در مورد کیفیت و تعهدات لازم مربوط به قطعات یدکی و لوازم مصرفی اخذ نشده و برای برخی دیگر کنترل عملکرد ادواری، تست‌های استاندارد، تنظیم چک‌لیست کنترلی در هنگام تغییر شیفت اپراتورها، و تعمیر و سرویس به موقع دستگاهها، انجام نمی‌شود و بیمارستان‌ها از ارائه خدمات سرویس دهندگان راضی نیستند.

بطور کلی می‌توان نتیجه گرفت که نگهداری دستگاههای پزشکی در بیمارستانهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی اراک مطلوب نیست، از این رو ایجاد واحد مهندسی پزشکی در بیمارستانها ضروری به نظر می‌رسد تا نگهداری مؤثر برای تجهیزات پزشکی انجام شود.